

Горите на Североизтока са в грижовни ръце

Североизточното държавно предприятие, чието централно ръководство се намира в Шумен, управлява и стопанисва държавните горски територии в 4 области – Шуменска, Варненска, Добричка и Търговищка. В състава му влизат 18 териториални поделения – 13 горски и 5 ловни стопанства. Общата площ на държавните горски територии, включени в района на дейност на Предприятието, е 327 528 ха, залесени са 94 % (309 098 ха). Общият запас на дървесината възлиза на 36 млн. м³, като средногодишното ползване е 670 000 куб. метра. В 9 разсадника, от които 2 са с национално значение, се произвеждат 2.5 млн. фиданки. Особена ценност представляват полезащитните горски пояси в Добруджа, към опазването и стопанисването на които Предприятието се обвързва с целия си лесо-въдски потенциал. През годините поделенията на СИДП имат много успехи в ловностопанската и горскостопанската дейност и са едни от лидерите в строителството и ремонта на горски пътища и внедряването на извоза на дървесината с иновативен метод. Успоредно с това увеличават и площите за залесяване. Една от най-добре развиващите се дейности в Предприятието е Горската педагогика, която цели да повиши знанията на обществото, по-конкретно на децата, към богатството в горските екосистеми и процесите, протичащи в тях. Най-важни към момента са двата проекта, по които работят експерти на СИДП, както и Мярка 8.4 от ОП „Развитие на селските райони“. Благодарение на проект „Премахване на инвазивни чужди видове, възстановяване и опазване на приоритетни горски местообитания от мрежата „Натура 2000“ в Североизточна България“ LIFE19 NAT/BG/001133 – LIFE IASHAB се отстраняват насаждения от инвазивни дървесни видове върху 1053 дка, като на тяхно място ще бъдат залесени типични за Североизтока смесени широколистни гори. Огромната работа по подмяна на гори от нетипични видове, както и по възстановяване на полезащитни пояси, намиращи се в лошо състояние, ще се извърши върху близо 2000 дка, като всички предвидени за подмяна и възстановяване насаждения попадат в защитени зони от екологичната мрежа „Натура 2000“. Значимото по мащаб залесяване е на стойност 1 386 763 евро, 74.40 % от които са осигурени като съфинансиране по Програма LIFE Nature 2019 на Европейската комисия. Проектът има важно значение не само на национално, но и на ев-

ропейско ниво, тъй като премахването на насаждения от инвазивни чужди видове и възста-

новяването на естествените горски екосистеми са едни от ключовите мерки за адаптиране към климатичните промени и опазване на биологичното разнообразие. Възстановяването и създаването на нови полезащитните пояси е приоритет за България и региона, защото това е единственият начин за справяне със суховеите в Добруджа, намаляването на почвената влага и ветровата ерозия на почвата.

До 2023 г. на територията на СИДП ще се появят още 1210 дка нови гори. Средствата за залесяването в размер на 1 млн. лв. са по Проект „Възстановяване на щети по горите от горски пожари, природни бедствия и катастрофични събития“, финансиран със средства по Оперативна програма за развитие на селските райони в периода 2014 – 2020 г., съфинансирана от Европейския земеделски фонд за развитие на селските райони съгласно подписан договор между Североизточното държавно предприятие и Държавния фонд „Земеделие“. Целта на проекта е възстановяване на гори, засегнати от болести и вредители, чрез извършване на залесителни дейности, включващи почистване на площите, почвоподготовка и залесяване на общо 1210 декара.

През следващите години в гр. Добрич, Балчик и Генерал Тошево ще бъдат създадени 530 дка защитни пояси, като 130 дка от тях ще са нови. Средствата са осигурени по Проект „Мерки за опазване на малкия креслив орел и неговите местообитания в България“ към програма LIFE на Европейския съюз.

През последните 2 години е установено необичайно съхнене при близо 100 км от полезащитните горски пояси в Добруджа. Усилията на специалистите са насочени към откриване на причините за него, възстановяване и създаване на нови. През тази и следващите години това ще е една от основните насоки в работата на Предприятието, затова и голяма част от дейностите по проектите са на територията на Държавните горски стопанства в гр. Добрич и Генерал Тошево и в ДЛС „Балчик“. В момента се подготвя кандидатстването по още един проект – „Интегрирано управление за адаптация към промените в климата и повишаване на ролята на горите като поглъtitел на въглерод“, като по време на изпълнението му също е предвидено залесяване.

Инж. Радо ИВАНОВ –
директор на СИДП – Шумен

Няма бъдеще без механизация в горите

– Инж. Иванов, посетихме няколко териториални поделения на Североизточното държавно предприятие и най-голямо впечатление ни направиха хората, които въпреки трудностите работят не само професионално, но и много всеотдайно. Те ли са главният капитал на Предприятието?

– Всяко едно горско предприятие от страната има свои особености, но несъмнено успехът му зависи от териториалните му поделения, от ръководителите им и колективите. Смятам, че имаме много добри колективи, способни да изпълняват всичките ни задачи.

– В този смисъл какви конкретни задачи си поставяте като директор на известното със своите добри традиции СИДП – Шумен?

– Знаем, че работната ръка в горите намалява, и то драстично. Фирмите, които извършват дърводобива, изпитват истински глад за работници, а ръчният труд там е 80 %. Единственият начин да не губим работници е механизацията на горскостопанските процеси. Фирмите трябва да бъдат стимулирани със субсидии от държавата, подобно на земеделските стопани, да си подновят изцяло техниката за дърводобив, за да могат да прилагат и по-съвременни технологии. Съвременното оборудване ще е необходимо и на нас. И сега част от лесофонда усвояваме със собствени бригади, като по закон можем да усвоим така 25 %, но внесохме предложение процентът да стане 50, което няма да може да се осъществи без механизацията на процесите в дърводобива. Няма бъдеще за горския сектор без съвременна техника и технологии. Има-

ме предложение от МОСВ да получим още средства за залесяване, като те идват от неосъществени проекти по ОП „Околна среда 2014 – 2020“. Предложили сме голяма част от финансирането да е за закупуване на машини за механизирани почвоподготовка, както и за противопожарни автомобили. В дейността по опазването на горите и за осъществяване на контрола също трябва да търсим варианти с въвеждане на съвременна техника като видеокамери, термални камери и дроневи.

– Работата, която започвате по стопанисването на полезащитните горски пояси, за да изпълняват те функциите, за които са предназначени, също изисква финансов ресурс.

– Предизвикателство за нас е преодоляването на тяхното съхнене. Възстановяването и стопанисването им ще отнеме най-малко 5 години. Вече работим по два европейски проекта, които подпомагат финансирането на лесовъдските дейности в полезащитните горски пояси. Стремим се да спечелим и други подобни проекти.

– Вашите идеи за увеличаване на приходите от недървесните горски ресурси?

– Събирането на трюфели в горите на територията на Предприятието се извършва повече от 10 години, но като цяло то е „полузаконно“. Изкупвателните пунктове не са в регистрационен режим, не са следени количествата, които се изкупуват от тях, нито износа на този ценен горски продукт. Позволено за събиране на гъби за физически лица, издавано от нас, струва 36 лева.

Това е изключително малко, след като белият трюфел например се купува на 10 000 лв. за килограм, а приходите от износа не се връщат под никаква форма в отрасъла. Смятаме, че това може да бъде голям потенциал за горите в нашия район, след като се приеме съответният закон.

– Североизточното предприятие е сред първите, въвели методиката „Горска педагогика“. Ще бъде ли тя подкрепяна и от Вас като ръководител?

– Несъмнено. Любовта и грижата към гората се зараждат в детската възраст и се нуждаят от подкрепа, обучение, насърчаване. Утвърждаването на горската педагогика в СИДП – Шумен, дължим на всеотдайността на Татяна Димитрова, която влага сърце в работата с децата, а те ѝ отвръщат с много любов.

– Съвремението ни сблъска със съдбата на бежанци от Украйна, потърсили спасение навсякъде в България, има ги и във вашия регион. Помагате ли им?

– За първите пристигнали у нас украински майки и деца, които бяха настанени в комплекс „Ястребино“ край Търговище, веднага предоставихме 30 м³ дърва за отопление и 10 000 лв. от бюджета на Предприятието преведохме на община Смядово, където са настанени 60 бежанци. За това получихме благодарствено писмо от Иванка Петрова – кмет на община Смядово. Ще продължаваме да помагаме на всички нуждаещи се хора, приютени в градовете от територията на Североизточното предприятие.

Инж. Веска СТОЙНЕВА – началник-отдел „Лесокултурни дейности и стопанисване на горски територии“

Призвание на всички лесовъди е да съхраним и да опазим най-голямото богатство на страната – горите, като същевременно се стремим да подобрим устойчивостта му, да запазим генофонда и, давайки приоритет на местните дървесни видове, да възстановим месторастенията им. Смятам, че е необходимо да показваме на обществото резултатите от нашия труд. Мисля, че макар и бавно, има напредък, особено ако на достъпен език обясняваме, че залесявания извършаваме само там, където не сме успели да създадем благоприятни условия за естествено възобновяване.

Най-голям дял в СИДП заемат издънковите гори за превръщане – 128 646 ха (42 % от залесената площ), затова приоритетно се работи за подпомагане на естественото възобновяване. Иновативният метод, който се наложи, е механизирано премахване на нежеланата растителност (храстова и издънкова), заглушаваща подраста, чрез раздробяването ѝ с шредер, при което тя се разпръсква върху площта, обогатява почвата и не заглушава подраста.

Отгледните сечи без материален добив са много важна за нас дейност. Като цяло обемът на залесяванията в предприятието не е голям – 859 декара. Но през последните години има влошаване на състоянието на иглолистните култури, което доведе до провеждане на санитарни и принудителни сечи с интензивност 100 % и площите, в които не са започнали естествените процеси на трансформация, се залесяват.

Успели сме да регулираме производството в 6-те разсадника на Предприятието с необходимия посадъчен материал. През последните 3 години семеносенето на дъбовете, включително и на цера, които са основен дървесен вид за залесяване при нас, е много слабо, което затруднява работата ни. Възстановихме производството на горскоплодни и медоносни видове.

Едни от най-значимите, уникални за страната ни, биотехнически съоръжения са полезащитните горски пояси в Добруджа, които имаме честта да стопанисваме. Изградени в средата на миналия век, в началото на XXI в. те изискват големи грижи, финансов ресурс и квалифициран персонал. От 2020 г. се наблюдава съхнене в ясеновите пояси на територията на Държавните горски стопанства в Балчик, Генерал Тошево и гр. Добрич. Изказвам огромна благодарност към експертите и научните работници от ЛЗС – Варна, ИАГ, Института за гората – БАН, и РДГ – Варна, за своевременната намеса и подкрепа. Бяха организирани и обществени обсъждания. Съвместната ни работа по възстановяването на изсъхналите пояси сега е приоритет за СИДП, като през т.г. ще бъде извършена почвоподготовка върху 121 дка, а през 2023 г. е предвидено залесяване. В готовност сме да проведем необходимите сечи и в останалите засегнати пояси и да започнем дейностите по възстановяването им.

От 2018 г. Предприятието работи по три международни проекта на обща стойност 4 884 000 лв., от които европейските средства са 3 759 000 лева. По проект „Възстановяване на щети по горите от горски пожари, природни бедствия и катастрофични събития“ по подмярка 8.4 от мярка 8 – „Инвестиции в развитието на горските райони и подобряване на жизнеспособността на горите“, ще бъдат възстановени увредени гори върху 1210 дка на стойност 956 000 лева. Ще бъдат възстановени полезащитни горски пояси, създадени нови и подобро състоянието на общо 830 дка на стойност 1 215 000 лв. по проекта „Мерки за опазване на малкия креслив орел и неговите местообитания в България“ по програма LIFE на ЕС. По проекта „Премахване на инвазивни чужди видове, възстановяване и опазване на приоритетни горски местообитания от мрежата „Натура 2000“ в Североизточна България“ дейностите са върху 1900 дка, на стойност 2 712 000 лева.

Инж. Ивайло ТОДОРОВ – началник-отдел „Ползване от горите и промени в горските територии“

На територията на Предприятието преобладава ползването в широколистни гори с различно участие на цер, дъбове, бук, габър, липи. Акацията е с по-значително участие в района на гр. Добрич и Суворово.

Ползването на ясен е характерно за стопанствата по Черноморското крайбрежие. Средногодишното ползване в иглолистните насаждения е 8 – 9 % от общото ползване и е предимно от черен и по-малко от бял бор.

Ползването е основно в държавните гори, а четири от териториалните поделения на СИДП стопанисват и ползват дървесина от общинска собственост по сключени договори за управление с отделните общински администрации. В частните гори то се извършва основно в област Търговище, общините Антоново и Омуртаг, като не надхвърля 2 – 4 %.

Техническото оборудване, с което разполагат фирмите от региона, е остаряло. През последните години се забелязват стъпки към закупуване на по-нова техника втора ръка от Източна Европа, но единици са машините за извършване на многофункционални операции в дърводобива.

От 2016 до 2022 г. средногодишното ползване в Предприятието на териториалните поделения е по ГСП 645 000 – 662 000 м³ лежаща маса на обща площ 17 000 хектара.

Издънковият характер на насажденията обуславя сортиментната структура на дървесината, която добиваме – основно за технологична преработка и дърва за огрев, или 60 – 70 % от планираните за добив количества.

Териториалните поделения възлагат ползването на дървесина чрез добив и последваща продажба от склад – около 60 % от общите продажби за годината, и чрез покупко-продажба на стояща „на корен“ дървесина – около 40 %. Всяка година Предприятието предлага дървесина на местни търговци, които отговарят на изискванията на нормативните актове за това, и добивът се възлага чрез конкурси по съответния ред. Продажбата чрез състезателни процедури през последните две години се извършва почти изцяло на

електронни търгове чрез наета платформа „Информационно обслужване“ ЕАД. Така всички процеси – от обявяване на търговете до подаване на офертите и провеждане на крайното класиране, са дистанционни и напълно цифровизирани, с което се постига максимална публичност и прозрачност.

Възложеното количество дървесина по дългосрочни договори със заводите – преработватели на технологична дървесина, и по-малки регионални преработватели се доближава до разрешеното от нормативната уредба общо количество дървесина, като дългосрочните договори са за добив, за продажба „на корен“ и от склад. Периодите на отдаване са от 5 до 10 г., което създава сигурност в контрагентите и способства за инвестиции от тяхна страна в по-модерна техника.

Ежегодно СИДП осигурява продажба на около 100 000 пр. м³ дърва за огрев за населението. Поради засиленото търсене към края на 2021 г. териториалните ни поделения са доставили 120 000 пр. м³ на 19 770 домакинства, в което има и социален елемент.

Над 10 години териториалните поделения на СИДП са сертифицирани, както и основната част от контрагентите ни.

От началото на 2020 г. започна поетапно възвръщане на традициите по добив на дървесина със собствени бригади, главно в неатрактивни за дърводобивните фирми обекти. Сред първите бяха Държавните горски стопанства в Шумен и гр. Добрич, през тази година ще се включат и други наши стопанства.

Във втората част от дейността на отдела са реализирани множество инвестиционни намерения и проекти, които включват процедури по отдаване под наем за различни периоди на горски територии – държавна собственост, или сградите върху тях и съвместна работа с Правния отдел на ЦУ на СИДП. Част от работата на отдела е координирането на преписки за учредяване на ограничени вещни права – например за устройване на пчелини, с което насърчаваме развитието на пчеларството, включително и на подвижното. Взаимодействаме със службите по кадастръ и по земеде-

лие. Във функциите на отдела са включени изразяването на становища и даването на указания на териториалните поделения, на заинтересованите лица и други.

Служителите на отдела участват активно и в администрирането на процедури по рекултивация на нарушените територии в ДГТ, закупуване на поземлени имоти в горска територия – собственост на физически лица, промяна на предназначението на земеделски територии в ГТ, изменение на кадастралните карти и регистри, изработване и одобряване на общи и подробни устройствени планове за поземлени имоти в ДГТ, строителство в горските територии без промяна на предназначението. Тези дейности са по-нетипични за лесовъдските кадри, изискват познания по множество различни закони и подзаконови актове, но ние успяваме да ги придобием с практиката.

**Инж. Петър ЖЕЛЕЗОВ –
началник-отдел „Опазване на
горските територии и ловно
стопанство“**

Предприятието разполага с 309 горски стражари, 24 ловни надзиратели към териториалните поделения, 12 горски стражари към Централното управление и 6 мобилни контролни екипа, ангажирани с охраната и опазването на горските територии – държавна собственост, върху площ 325 786 ха, и ГТ – собственост на физически и юридически лица и техните обединения, с площ до 2 хектара.

През 2021 г. са извършени 38 833 проверки на превозни средства, лица и обекти, свързани с ползването, преработката и търговията с горски ресурси. За констатирани нарушения по Закона за горите и Закона за лова и опазването на дивеча са съставени 670 акта за установени административни нарушения, като най-много от тях са по ЗГ

– 650, и по ЗЛОД – 20 броя. Разкритите и неразкритите нарушения по констативни протоколи са за 622.2 м³ дървесина. Конфискувани са 546 пр. м³ дърва и 5 кг недървесни горски продукти, задържани са 29 МПС, 94 каруци, 11 инструменти за дърводобив, 1 кон, 28 моторни триона и 4 кг едър дивеч.

Дейността на служителите на стопанствата се координира с утвърдени графици за работно време и дежурства, като особено внимание се обръща на местата с концентрация на нарушения близо до населените места, граничещи с ДГТ, и в които има голяма безработица. В тези райони незаконна сеч извършват безработни лица с цел продажба на добитата дървесина. Има случаи на организирани групи и опити за

Колективът на СИДП – Шумен, с директор инж. Ради Иванов и заместник-директор инж. Антон Дончев

разправа с наши служители. При задържане на незаконните средства и вещи нарушителите напускат мястото и възможността за съставяне на актове по време на проверката се възпрепятства и се налага да се търси съдействие от органите на МВР.

От Националния център за спешни повиквания на тел. 112 през годината са приети 278 сигнала – 83 за незаконна сеч, 10 за транспортиране на дървесина, немаркирана с контролна горска марка, 59 за нарушения по ЗЛОД, 114 за пожари и други. За повишаване на ефективността при опазването на горите са прилагани различни схеми за охрана, които доведоха до намаляване на броя на нарушенията, като взаимодействието с органите на МВР и организирането на съвместни акции са от основно значение.

През изминалата година на територията на СИДП са регистрирани 20 горски пожара, които са засегнали 76 дка – опожарени са 35 дка иглолистна и 26 дка широколистна растителност. Възникването им е регистрирано в 60 дка гори – държавна, и 16 дка – частна собственост. Главната причина за тях е небрежното отношение на хората към огъня, като продължават да се палят стърнища, изхвърлят се неизгасени цигари и други подобни нарушения.

Антропогенният характер на 78 % от пожарите налага категоризирането на горите, намиращи се близо до урбанизираните територии, като високорискови.

През м.г. държавните горски и ловни стопанства са извършили поддръжка и ремонт на 593 259 м минерализовани ивици и 21 830 м лесокултурни прегради.

При възникване на стихийни бедствия и аварии всички териториални поделения на СИДП могат да реагират с

общо 65 високопроходими автомобили, няколко трактора, бензиномоторни триони, брадви и обучени екипи.

Заявките по линия на ОЛТ за петте Държавни ловни стопанства „Паламара“, „Черни Лом“, „Тервел“, „Балчик“ и „Шерба“ бяха сравнително малко по обясними причини – наложените ограничения от COVID-19. Има и случаи на отмяна на заявки, на което се дължи незадоволителният резултат в приходната част от ловностопанската дейност на Предприятието.

Въпреки трудностите ръководителите на ДЛС и ловните специалисти полагат нужните грижи за дивеча. Подобряват се местобитанията и здравословното състояние на дивеча, хранителната му база и биотехническите съоръжения се поддържат в добро състояние. Старанията се отплащат – през 2021 г. на територията на петте ДЛС и ДГС – Преслав, са добити уникални трофеи. В ДЛС „Паламара“ са отстреляни три благородни елена, отличени: златен медал, с оценка 234.91 т. по СИС, с тегло на трофея 12.600 кг; златен медал, с оценка 233.96 т., 12.640 кг; златен медал, с оценка 232.55 т., 12.460 килограма.

В ДЛС „Тервел“ – благороден елен – златен медал, 210.16 т. по СИС, и муфлон – златен медал, 209.75 точки. От 9-те благородни елена два от трофеите златни медалисти са добити в ДЛС „Черни Лом“. В ДЛС „Шерба“ – 2 благородни елена. ДЛС „Балчик“ има принос с два сребърни медалиста на благороден елен – със 199.20 т., 9.682 кг, и 191.79 т., 9.810 кг, както и муфлон – златен медал, с оценка 205.10 т. по СИС. В ДГС – Преслав, златният медал принадлежи на трофей от благороден елен с оценка 210.03 точки.

Сред природата на ДГС – Генерал Тошево, децата от детската градина внимателно слушат Татяна Димитрова – горския педагог на СИДП – Шумен

Горската педагогика възпитава обич към природата

Малчуганите от детските градини и училищата на Североизтока с нетърпение очакват своята любима горска педагожка Татяна Димитрова, която вече пета година ги възпитава на обич към гората и природата. Уроците се приемат не като досадно зубрене, а като увлекателно забавление, защото Горската педагогика е създадена за това – с игри, книжки и разкази да се приобщават подрастващите към познанието и грижата за обкръжаващия ги природен свят. Особено любим терен за обучение са горите и децата с радост опознават красотата на родния си край под сенките на прекрасните зелени великани и сред песните на птиците. Съдействие оказват работещите във всички териториални поделения на Североизточното предприятие, а училищата и детските градини от малки и големи градове на региона чакат „горските уроци“ с огромен интерес.

Устойчиво развитие на ловно стопанска и лесокултурна дейност

Богатата история, пазена от ДЛС „Тервел“, е първото стъпало на днешната успешна дейност. Няма настояще без здрави корени, без родословие. За съхранението ѝ вече над половин век се грижат лесовъдите, работещи в структурата на стопанството, като днес тя ни е разказана от младата служителка Нина Енчева. Първите данни са от 1933 – 1934 г., когато горските надзиратели се занимават с охрана и ползване на горите. За първи път цялостно устройство на горите е извършено през 1951 – 1952 година. В началото на 50-те години на XX в. са създадени и ползвателните горски пояси, включени в държавния горски фонд през 1977 г. като гори със специални функции.

Историята разказва, че Тервелският район, особено богат на дивеч, още със създаването на Лесничейството привлича доста ловци – предимно фабриканти или посланици от Букурещ. Най-богати на дивеч са горите „Талашмана“, „Сърната“, „Сювенлика“, „Коджа Анлъка“, „Кьостата“, „Данкулак“ и „Жегларска“. Ловува се обикновено на дива свиня, сърна, вълк и заек.

Именно дивечовото богатство е предпоставка за създаването на Държавно (представително) ловно стопанство „Тервел“, обявено с разпореждане № 5 от 18 януари 1974 г. на Министерския съвет. В същата година в страната са създадени общо 9 представителни ловни стопанства. С първото ловно устройство от 1974 г. е извършена реорганизация на цялата дейност. След две години в стопанството е аклиматизиран муфлонът.

През 1980 г. в м. Кьостата се обособява площ от 25 622 дка за интензивно ловно стопанство – предимно за благороден елен, елен лопатар и муфлон. Добрата ловно стопанска база позволява да се води интензивно ловно стопанство, изграждат се хранилки, поилки, солища, дивечови ниви. Зимното подхранване обезпечава добрите условия за живот на дивеча.

Колективът на ДЛС „Тервел“ с ръководния екип – директор инж. Георги Ботев, заместник-директор инж. Тодор Тодоров и главен счетоводител Димитър Жеков

На високо ниво е организиран и ловният туризъм. В продължение на няколко години ДЛС „Тервел“ се представя на международните изложби на ловни трофеи, като първото участие е през 1971 г. в Будапеща, където трофей от сърндак, отстрелян от горския надзирател Иван Гочев, набира 148 т. по СИС. На Международното ловно изложение в Пловдив през 1981 г. Ловното стопанство участва със 163 трофея (8 % от страната). Дивечовите запаси постоянно нарастват и през 1987 г. има 1107 сърни, 523 елена лопатари, 318 благородни елена, 153 муфлона, 1342 диви свине, 1300 заека, 2100 фазана, 310 яребици.

Наследник на толкова богати традиции, колективът – предимно от младото поколение, с най-младия в системата на СИДП директор – инж. Георги Ботев, доказва своето професионално участие в развитието на Стопанството, което след две години ще отбележи своята 90-годишнина. Държавното ловно стопанство „Тервел“ – гр. Тервел, е поделение на Североизточното държавно предприятие – Шумен, и е в териториалния обхват на Регионалната дирекция по горите – Варна. В горскостопанско отношение изцяло обхваща община Тервел с 26 землища, а в ловно стопанско – 8 ловно стопански района, почти цяла Добруджа – от територията на ДГС – Добрич,

3 ловностопански района – Житница, Полковник Иваново, и Базата за интензивно стопанисване на дивеча „Златия“, а от териториалния обхват на ДГС – Генерал Тошево – 2 ловностопански района – Сухата река и Лозница. Разположено е в Дунавската равнина на Южна Добруджа. Горите и горските площи са пръснати и образуват отделни комплекси и масиви, разделени от обработваеми земи.

Горите са предимно чисти – от цер, по-рядко смесени с благун, зимен дъб и габър. По склоновете се срещат смесени гори от липи, ясен, клен, габър, дъбове, на по-бедните месторастения – келяв габър, мъждрян, мекиш, клен. Създадените култури са предимно от червен дъб, ясен, цер, сребролистна липа, орех или комбинация от тях, а акациевите култури са чисти или в смес с гледичия, махалебка, ясени.

Общата площ на горските територии на ТП ДЛС „Тервел“ е 15 235.5 ха, от които държавна собственост са 13 190. ха (86.6 %), залесената площ е 14 269 ха, лесистостта – 24.25 %. От тях 0.59 % са иглолистни гори, 12.25 % – широколистни високостъблени, 52.26 % – издънкови за превръщане, и 34.90 % – нискостъблени гори. Части от площта на Стопанството са в „Натура 2000“. Горската площ – държавна собственост, която попада в територии със защитни и специални функции, е 10 596.9 ха, горските територии със стопански функции са 2593.2 ха, горите във фаза на старост – 658.5 хектара. Обособени са два горскостопански участъка със седалище в гр. Тервел и 12 охранителни участъка.

През последните 5 години приоритетна дейност

с изключително значение в ДЛС „Тервел“ е създаването на нови гори, което се е превърнало в трайна политика на Стопанството. Залесяванията са на обща площ 362 дка (от тях 132 дка са възстановени полезащитни горски пояси). С действието на новия ГСП от 2019 г. през последните 3 години са извършени залесявания на обща площ 270 дка (62 дка са възстановени пояси), което е 54 % от предвиденото залесяване за 10-годишния период на горскостопанския план.

И за тази година е предвидено залесяване на 87 дка, от които 40 дка – на площи за възстановяване, попадащи в зони по „Натура 2000“, включително и полезащитен горски пояс от 11 декара. Започна работа и по проект „Премахване на инвазивни чужди видове, възстановяване и опазване на приоритетни горски местообитания от мрежата „Натура 2000“ в Североизточна България“ LIFE19 NAT/BG/001133, по който през пролетта на 2023 г. ще бъдат залесени 131 дка с местни дъбове. Предстои работа и по друг проект – Life Climate – залесяване на увредени гори и полезащитни горски пояси, по който на територията на ДЛС „Тервел“ е предвидено да се залесят още 44 дка, от които 25 дка са полезащитни горски пояси.

За 3 години са залесени 6.2 ха полезащитни горски пояси, което е почти половина от заложеното залесяване за 10-годишен период по ГСП. Възстановени са полезащитни горски пояси в лошо състояние, като е използван най-подходящият вид – цер. Заедно с церови фиданки е осъществено и залесяване на 68 дка с медоносния вид акация.

С голямо любопитство пътувахме, макар и в една малка част от голямата площ на ДЛС „Тервел“, представяща неговата ловностопанска дейност. В ДЛР – Данкулак, сме, граничещ със стопанствата в Силистра и Дулово. Двата километра горски път, изграден наскоро от Стопанството със средствата от фонд „Инвестиции в горите“, свършва и тежкият пролетен добруджански чернозем хвърчи изпод колелата на управляваната от директора инж. Георги Ботев кола. Районът е нагледна илюстрация на съчетаване между гора и земеделските площи, които се засяват със селскостопански култури за изхранване на дивеча. Селскостопанското производство позволява на Стопанството да излиза на печалба. Но най-вече това е прекрасно местообитание на благородния елен, където в миналото са отстрелвани най-добрите екземпляри. И сме убедени, че скоро за него няма да говорим в минало време.

Над 15 000 ха си е сериозна територия, която иска много труд и усилия за поддържане на устойчиви дивечови запаси. Една от ключовите дейности, в които Стопанството е концертирало усилията си през последните 5 години, е разселването на дивеч, целящо възстановяване на запасите от 90-те години на миналия век. На територията на стопанството за този период са разселени 47 благородни елена, 103 елена лопатар, 20 диви зайци и 950 фазана. Както и трябва да бъде, в Стопанството се гледа в бъдещето и сегашното разселване на дивеч ще дава резултати след години и десетилетия с по-богата генетично и числено популация, връщайки славата на ДЛС „Тервел“ като едно от елитните ловни стопанства в България.

Упоритият и постоянен труд на екипа на Стопан-

Добитият през май 2020 г. трофей от сръндак с оценка 214.9 т. по CIC – нов национален рекорд

ството дава своите резултати. В рамките на 5 години ДЛС „Тервел“ подобрява 2 национални рекорда, единственото измежду 28-те ловни стопанства в България. През 2016 г. с трофея от елен лопатар с тегло 4.750 кг, оценен с 208.22 т., на германския ловец Вернер Аустерман бе подобрен националният рекорд от 1984 г. на Тодор Живков – цели 33 години по-късно. С добития през май 2020 г. трофей от сръндак с оценка 214.9 т. по CIC България има нов национален рекорд – втори за ДЛС „Тервел“.

Така 50 години след Ловното изложение в Будапеща, когато отстреляният сръндак с оценка 148 т. застана в елита за нашата страна, Стопанството отново получава признание. Оценката за този национален рекорд е поставена по време на Световното ловно изложение „В едно с природата“, което се проведе през м.г. отново в Будапеща. Уникалният трофей е не само нов национален рекорд – с него България за пръв път влиза в световната история на лова на сръндаци.

Като че ли всичко, с което се захващат в ДЛС „Тервел“, не може да не бъде свършено отлично. Дори при годишния одит по FSC то е най-добре представило се поделение в страната.

Иска ни се да разкажем много повече за директора – инж. Георги Ботев, сега 38-годишен, който поема ръководството на ДЛС „Тервел“ преди 4 г., като започна с... ремонта на 28-километровата База за интензивно стопанисване на дивеча в м. Кьостата. Ловният дом също е реновиран и представлява образец на стил, уют и функционалност. Убедени сме, че всичко, което ви разказахме за успехите на Стопанството досега, инж. Ботев само ще подобрява и надгражда, не жалейки времето и труда си, защото смята, че това е дълг на всеки ръководител.

ДГС – ГЕНЕРАЛ ТОШЕВО

Полезащитните горски пояси – обект с национално значение

Директорът на ДГС –
Генерал Тошево,
инж. Димчо Стефанов

ДГС – Генерал Тошево, носи името на града, най-голямото населено място в североизточната част на Добричка област. Стопанството попада на територията на общините с. Крушари с 19 населени места и Генерал Тошево с 42 населени места.

Първото цялостно устройство на горите е извършено през 1951 – 1952 година. По същото време са трасирани и проектирани държавните защитни горски пояси „Сухата река“ и противосухоуеен пояс (без да се включват в ГФ), части от които се намират на територията на стопанството. При второ цялостно устройство през 1969 – 1970 г. те са устроени в горския фонд.

В историята на Стопанството има няколко реорганизации – през 1977 г. дейността му се прекратява, като горите му преминават към ГС – гр. Добрич, и ДЛ „Тервел“. През 1993 г. Горското стопанство в Генерал Тошево се възстановява. След няколко главни лесоустройствени ревизии и устройства понастоящем Стопанството има два горскостопански участъка – Крушари и Генерал Тошево. Устроени са всички гори от различни фондове.

Обликът на стопанството създават полезашитните горски пояси, създадени в началото на 50-те години на XX в. и до 1979 г. поддържани от тогавашните структури, стопанисващи земеделските земи. През 1980 г. защитните горски пояси се лесоустрояват, минават към ДГФ като изключителна държавна собственост под управлението на тогавашното горско ведомство. До този период в поясите не са планирани и провеждани лесоустройски дейности, необходими за стабилността и бъдещето на тези изкуствено създадени съобщества. Поради интензивния растеж през първите 30 г. в тях е натрупана значителна дървесна маса и започват процеси на самоизреждане. В този период са регистрирани и много пожари, които също оказват негативно влияние. Всичко това прави насажденията неустойчиви на външни фактори, най-вече на характерните за Добруджа дълготрайни засушавания и суховеи.

Ролята на полезашитните горски пояси, екологичните предпоставки за създаването им и значението им за повишените добиви от селскостопанските култури са обект на проучване от страна на Института за гората

– БАН, ЛЗС – Варна, и Добруджанския земеделски институт в Генерал Тошево. От пролетта на 2020 г. досега на повече от 2000 дка ясенови пояси в района на Добруджа се наблюдава суховършия и преждевременно опадване на листната маса, като на места то достига до 80 % от короните на дърветата. Тези процеси засягат и територията на ДГС – Генерал Тошево. Периодично лесоустройски от ДГС, експерти от ЛЗС и РДГ във Варна провеждат наблюдения и събират биологичен материал за изследване и установяване на причините за влошаване на здравословното състояние на полезашитните пояси. Преобладаващата част от поясите в ДГС – Генерал Тошево, сега са на възраст над 60 години.

Днес на територията на Североизточното предприятие – Шумен, има около 4000 км полезашитни пояси, от които 36 % са в ДГС – Генерал Тошево. Площта на поясите с преобладаващо участие на ясен на територията на Стопанството е около 503 хектара. Поради здравословни проблеми преди 20 – 30 г. част от поясите с американски ясен са изсечени и е извършено ново залесяване, а малка част е оставена за издънково стопанисване. Мониторинг на съхненето от 2021 г. показва, че около 10 % от тях са силно увредени, а около 70 % – средно увредени. Съгласно Наредба № 8 за сечите в България полезашитните горски пояси са определени като технически съоръжения. Стопанисването им се извършва чрез провеждане на технически сечи и кастрене на крайните им редове. Сечите се водят, когато състоянието на поясите е лошо, т.е. те не изпълняват предназначението си и главният или главните видове липсват, или са под 50 % участие в състава, както и когато здравословното състояние е много влошено – обезлистване над 60 %, оцветяването на короната и стъблото е над 60 %, суховършия – над 30 %, с признаци на загиване, преобладаващата конструкция е напълно нарушена под 35 %. При това в момента е необходимо да се прецизират сечите – дали ще са технически, или санитарни. На срещата, проведена през септември 2021 г. на територията на ДЛС „Балчик“, освен констатираните здравословни проблеми в тези технически съоръжения бяха представени и възможностите

Колективът на ДГС – Генерал Тошево, с директор инж. Димчо Стефанов, зам.-директор инж. Димитър Иванов и главен счетоводител Михаил Михайлов

за своевременното им изкуствено възобновяване след провеждане на санитарни сечи. Съобразявайки се с препоръките на съвещанието, лесовъдите от ДГС – Генерал Тошево, смятат за необходимо:

- Да се извърши обстоен анализ на получените доклади от ежегодния мониторинг за здравословното състояние на поясите.

- Да се направи картиране на територията и изработване на различни сценарии на бъдещата растителност според климатичните условия и конкретния петрографски състав.

- Да се използват подходящи дървесни видове за възобновяване на поясите – цер, червен дъб, явор, липа и гледичия, с препоръки за експериментирание с нови, сухоустойчиви видове.

- Да се направят постъпки за изключване на полезащитните пояси, които ще се презалесяват, от сертифицираните територии, тъй като те не са създадени с цел добив на дървесина, като по този начин ще се увеличи изборът на видове за залесяване и технологии за борба с тревната растителност в младите култури.

Механизирано раздробяване на нежелана растителност

- Препоръчително е сечта да не започва в периода от средата на април до края на юли, когато в поясите се наблюдават гнездящи птици.

- Да се прецизира нормативната уредба за стопанисването на полезащитните горски пояси.

- Полезащитните горски пояси да се включат в агролесовъдските системи в директните плащания към Фонд „Земеделие“, тъй като те са ключови за запазване на производителността на земеделските площи. По този начин се решават и проблемите с грешно отразените в кадастралната карта полезащитни горски пояси.

- Да се потърси инструмент за финансиране на неизбежните залесителни дейности за възстановяване на изсъхналите пояси, в т.ч. закупуване на техника за почистване, за почвоподготовка чрез фрезозане, за залесяване и отглеждане на новосъздадените горски култури. При закупуването на техника може да се ползва натрупания към момента опит и добри практики в ДГС – Генерал Тошево.

Към момента на територията на стопанството не е изведена сеч в пояси от ясен в лошо състояние. Разработването на Национален план за възстановяване и стопанисване на полезащитните горски пояси става все по-належащо предвид голямото им значение за страната.

Инж. Дони КОЛЕВ – лесничей в ДГС – Генерал Тошево

История и методи на работа в Демонстрационен учебен обект в ДГС – Генерал Тошево

Възобновяването на издънкови-те церови гори и превръщането им в семенни високостволни се оказва сложен процес. На територията на ДГС – Генерал Тошево, все

още няма окончателно естествено възобновена издънкова церова гора. Подобна е ситуацията и в съседните горски стопанства. Провежданите възобновителни сечи не са довели до успешен резултат, въпреки че в това направление се работи от 1956 г. и са вложени много лесовъдски труд и

средства. Многократно е удължаван турнусът на сечта в насажденията с надеждата за по-обилно семеносене. От там се получава застаряване на насажденията и съответно прогресивно понижаване на текущия прираст, влошаване на здравословното им състояние и захрастяване под склопа.

Това налага ръководството на СИДП и ДГС – Генерал Тошево, със съдействието и при непосредственото участие на преподавателите от катедра „Лесовъдство“ в ЛТУ и на д-р Йордан Петров – бивш докторант в катедрата, да създаде демонстрационен учебен обект за различните

видове възобновителни и отгледни сечи.

На основание чл. 46, ал. 1 от Наредба № 8 за сечите в горите и положителното становище на дирекция „Развитие на горския сектор“ на МЗХ през декември 2015 г. Изпълнителната агенция по горите дава разрешение да се обособи демонстрационен учебен обект в горски територии – държавна собственост, на ДГС – Генерал Тошево, попадащ в землищните граници на селата Александрия, Бистрец, Огняново и Телериг, община Крушари.

Целите на обекта са да се изследва и демонстрира пред специалистите и

Демонстрационен учебен обект на територията на ДГС – Генерал Тошево

обществеността лесовъдският ефект от експерименталното провеждане на малко познати, но включени в нормативната уредба лесовъдски системи, основани на съвременните теории за динамика на насажденията и трансформация, както и на дългосрочно-постепенни сечи с фокус върху опазването на биоразнообразието в екологичен, икономически и социален аспект, успоредно с отчитане на промените в останалите екосистемни услуги.

Обектът е на площ 2100.4 ха, в т.ч. залесена – 2013.3 ха, намиращ се в най-североизточната част на България при най-ниски за страната средногодишни валежи, откъдето следва и относително ниската продуктивност на дървостойките при тези насаждения (3 – 4 бонитет). Преобладават издънковите насаждения на площ 1571.8 ха, предимно церови или с преобладаване на цер подотдели, като в състава им са представени още благун и космат дъб с различно, но малко участие. В някои от тях преди 25 – 30 г. има внесена сребролистна липа. Семенните насаждения са на площ 1.4 ха, а културите заемат 430.9 ха – предимно чисти насаждения от акация, гледичия, цер и сребролистна липа.

Насажденията са с естествен или изкуствен произход, с възрастов диапазон от 1 до 90 г. по ГСП. Площта обуславя възможността да се водят разнообразни лесовъдски дейности за подобряване на състоянието им – подпомагане на възобновяването, запазване на генетичните ресурси, добив на дървесина, както и запазване на екологичните им функции. Предвидени са и т.нар. контролни насаждения. Мероприятията се провеждат при спазване на принципите за природосъобразно, многофункционално и устойчиво сто-

панисване на горите и изискванията за поддържане, опазване и възстановяване на биологичното разнообразие в тях. Историята на насажденията се документира и на тази база се предлагат диференцирани намеси.

Предвижда се мероприятията, които са започнали през 2016 г., да се извършват до 2025 г., като се подхожда в зависимост от състоянието на насажденията. Обемът на ползването ще зависи от динамиката в развитието на възобновителния процес и състоянието на гората по изготвената от катедра „Лесовъдство“ програма.

Крайната цел на демонстрационния обект е постигане на по-висока степен на лесовъдска ефективност при възобновяването на издънковите гори и подобряване на качеството на изкуствено и естествено възобновените гори.

През 2019 г. с Научноизследователския сектор на ЛТУ е сключен договор и е представено „Предложение за стопанисване на насажденията в Демонстрационен учебен обект в ТП ДГС „Генерал Тошево“, в което са формулирани задачите:

Проучване и анализ на досегашната лесовъдска история на насажденията; класификация на насажденията според определените от националното съвещание групи; оценка на производителността, възобновяването и здравословното състояние на насажденията, като основа за обосноваване на регионални лесовъдски системи, цели на стопанисване и турниси; икономическа оценка на различни алтернативи от предлаганите лесовъдски системи.

Направен е план за провеждане на експериментални сечи за периода 2019 – 2023 г. по години и по видове сечи. В рамките на една и съща година са формирани общи комплекси за

отглеждане и възобновяване с преимуществено прилагане на дългосрочно-постепенни сечи – постепенно-котловинна и неравномерно-постепенна, в зависимост от състоянието, състава, пълнотата и площта на насажденията.

От направените измервания и при сравняване на получените данни между различните обекти с извършените в тях лесовъдски мероприятия досега можем да направим няколко извода. Част от лесовъдските мероприятия в Демонстрационния учебен обект са добре познати и използвани в страната, но приложените тук са със голяма доза свобода от гледна точка на условията, като в най-голяма степен това се отнася за прилагането на неравномерно-постепенна и постепенно-котловинна сеч. Механизираното подрязване на церовия подраст „на пънче“, раздробяването на подлесната и храстовата растителност, както и на остатъците от сечта, промишлено приложено за пръв път в страната в рамките на обекта, дава много добри резултати по отношение на качеството на фиданките и техния растеж по височина. След подпомагане на естественото възобновяване чрез механизано раздробяване на подлесната растителност и оставянето ѝ в насаждението почвите се обогатяват с хранителните вещества. При отварянето на прозорци, котли, ивици на малки площи по време на възобновителните сечи, успоредно с механизаното подрязване на подраста на пънче и раздробяването на подлесната растителност, възобновителният процес се ускорява. Новото поколение гора се адаптира много по-бързо към растежните условия и е в пъти по-качествено в сравнение с традиционното, отгледано при равномерно изреждане по цялата площ. Икономическата ефективност, установена чрез хронометраж на дърводобива, при провеждането на постепенно-котловинната и неравномерно-постепенната сеч е с около 10 % по-добра в сравнение с краткосрочно-постепенната сеч.

От 2019 г. съм пряко ангажиран с проектирането на лесовъдските мероприятия в обекта. През 2021 г. защитих дипломна работа „Възобновяване на издънковите дъбови гори в Демонстрационен учебен обект на територията на ТП ДГС „Генерал Тошево“.

Колективът на ДГС – Омуртаг, с директор инж. Ивелин Тодоров, заместник-директор инж. Йордан Бейчев и главен счетоводител Валентина Георгиева

ДГС – ОМУРТАГ

Справиха се с последствията от ветровала

Директорът на ДГС - Омуртаг,
инж. Ивелин Тодоров

Горите на ДГС – Омуртаг, не можеш да обхванеш с един поглед, но на по-голямата част от територията му ги виждаме върху заоблените била и хълмове и само в най-северните разклонения на Източна Стара планина те катерят наклонени и стръмни терени.

Свикнали сме, че всяко стопанство от красивата ни земя има свои, типични само за него условия и дейности. В ДГС – Омуртаг, разговаряхме за това как служителите се справят с каламитата от корояда и едновременно с това осъществяват едни от най-големите залесявания.

Стопанството е създадено през 1951 г., след като горкостопанските единици „Антоновска“ и „Омурташка“ са обединени в едно горско стопанство със седалище в Омуртаг. Разположено е върху 31 769 ха горски и земеделски територии, независимо от собствеността им, които отговарят на определението „гора“ по Закона за горите. Залесената площ е 30 367 ха, а незалесената – 1402

хектара. Основните дървесни видове са цер, благун, зимен дъб, габър и сребролистна липа.

Културите в района, които заемат 19 % от общата площ на Стопанството, са предимно от бял и черен бор. Те са създадени, както повечето в страната, като пионерни видове и извън ареала на тяхното разпространение. Достигайки възрастта 30 – 40 г., а и с бързите промени в климата тези култури отслабват. Това се случи и в района, когато през 2017 – 2018 г. част от иглолистните култури пострадаха от ветролом и ветровал, а след това увреденият дървостой бе поразен от каламитет на корояд.

Пред колектива на ДГС – Омуртаг, и фирмите, работещи на територията му, възниква предизвикателството в кратки срокове поразената дървесина да бъде усвоена, защото всеки лесовъд знае, че по този начин ще се локализируют поражени-

ята и ще се спре разпространението на вредителя във възможно най-малки граници. Създадена е отлична организация и в резултата на общата работа, основана на точните предписания на ЛЗС – Варна, върху 857.8 ха са изведени принудителни и санитарни сечи в горите – държавна собственост. Усвоени са 33 915 м³ дървесина. Проблемите могат да възникнат в недържавните горски територии в двете общини, опасяват се от ръководството на Стопанството,

защото в обсега на РДГ – Шумен, те са с най-голяма площ: Антоново – 4284 ха, а Омуртаг – 1938 ха, което представлява 40 % .

Върху част от засегнатата площ, в която бяха изведени сечите, има естествен подраст от местни широколистни видове, появил се в резултат на трансформация на иглолистните култури в широколистни насаждения, но върху друга част се наложи да се залесява. Вече 309 дка от освободените площи са залесени.

ДГС – Омуртаг, кандидатства по Мярка 8.4 от ПРСР и има одобрен проект за извършване на залесяване на 345.28 дка, като още до края на миналата година върху 103.04 дка са извършени заложените мероприятия. През тази година работата по проекта продължава, а отглеждането на новосъздадените култури ще бъде извършено със средства от фонд „Инвестиции в горите“ на СИДП – Шумен, и компенсационно залесяване.

Тези немалки по мащаб залесявания остро се нуждаят от механизирани почвоподготовка, затова в Стопанството се надяват да получат поне няколко трактора. Новосъздадените култури трябва да се отглеждат и това е причината да се поддържа собствена бригада по ЛКМ от деветима души.

Горите на ДГС – Омуртаг, като източник на дървесина, странични ползвания, поминък и други полезни функции имат голямо значение за икономическото развитие на селищата в района. Те са

Началник-участък „Омуртаг“
Тургай Исмаилов в залесената с
цер през 2021 г. площ от 66 дка,
освободена от повредената от
корояда дървесина

источник за задоволяване на нуждите на местното население със строителна дървесина и дърва за огрев. В скоро време ще заработи и склад за директна продажба на дърва за огрев за жителите на двете общини, като за целта ще бъде организирано добиването на 5000 м³

дървесина с наети по трудов договор работници.

Колективът от 39 души работи всеотдайно и с ясната мисъл, че горите са необходими за живота на този край. Директорът на ДГС – Омуртаг, инж. Ивелин Тодоров, с дългогодишен стаж в системата

на горите, споделя обаче, че за да се привличат нови кадри, трябва да бъдат създадени по-добри условия за работа в целия отрасъл.

**Екип на сп. „Гора“
Снимки Йордан ДАМЯНОВ
и архив на стопанствата**

Актуално

ИАГ обнови приложението си за проверка на превозни билети

Обновеното приложение на ИАГ за проверка на превозни билети, издадени от временен склад, заработи в края на януари. Разработено е от експерти от отдел „Информационно обслужване и връзки с обществеността“ и представлява Интерактивна карта на превозните билети за транспортиране на дървесина.

Целта му е информацията за превозваната дървесина да достига до широк кръг граждани, което от своя страна да спомага за по-добрия контрол върху този тип дейности, извършвани в горските територии.

През 2020 г. приложението заработи тестово само за територията на ЮЗДП – Благоевград, като заедно с превозния билет на интернет страницата fotoregister.uzdp.bg бяха прикачвани снимки на превозното средство. При заснемане на камиона системата сама разпознаваше регистрационния му номер и избираше към кой превозен билет да бъде прикачена снимката. Впоследствие приложението беше въведено в цялата страна.

Последващото оптимизиране позволи директно заснемане на превозното средство от таблета на експедитора в самото приложение за издаване на превозни билети.

Издаването на превозен билет е невъзможно, без прикачване на снимки на превозното средство, направени от три страни, включително – и на регистрационния му номер.

В електронната страница на Изпълнителната агенция по

Извадка от Интерактивната карта на превозните билети за транспортиране на дървесина

горите, в модул „Превозни билети“, всеки служител в системата на горите или гражданин може да извърши проверка по номер на билет, по регистрационен номер на превозното средство или по други параметри и да получи данни за превозваната дървесина – от къде е експедирана, какво е количеството и вида ѝ, както и за къде пътува.

Достъп до Интерактивната карта на превозните билети за транспортиране на дървесина може да бъде получен и на интернет страницата http://new.iag.bg/cgi-bin/map_ps.cgi. На нея се визуализира броят на издадените билети по съответен район в рамките на деня за територията на цялата страна. Чрез клик върху наименованието на съответния район приложението показва точното местоположение на издадения билет и подробна информация, придружена със снимков материал.

Създаденият модул е една от поредицата стъпки, които ИАГ предприема за повишаване на прозрачността на дейностите в горите.